

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЦИФРЛЫҚ ДАМУ, ИННОВАЦИЯЛАР ЖӘНЕ
АЭРОҒАРЫШ ӨНЕРКӘСІБІ
МИНИСТРЛІГІ

ГЕОДЕЗИЯ ЖӘНЕ КАРТОГРАФИЯ КОМИТЕТІНІҢ

«Ұлттық геодезия және
кеңістіктік ақпарат орталығы»
шаруашылық жүргізу құқығындағы
республикалық мемлекеттік кәсіпорны

МИНИСТЕРСТВО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ,
ИННОВАЦИЙ И АЭРОКОСМИЧЕСКОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ГЕОДЕЗИИ И КАРТОГРАФИИ

Республиканское государственное предприятие
на праве хозяйственного ведения
«Национальный центр геодезии и
пространственной информации»

БҰЙРЫҚ

2022 ж. қазан 12

Нұр-Сұлтан қаласы

ПРИКАЗ

№ 199-0

город Нур-Султан

Сыбайлас жемқорлыққа және қызметкерлерге коммерциялық пара беруге қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 9 және 23-баптарына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қазақстан Республикасы цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі Геодезия және картография комитетінің «Ұлттық геодезия және кеңістіктік ақпарат орталығы» РМК сыбайлас жемқорлыққа және қызметкерлерге коммерциялық пара беруге қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық бекітілсін.

2. Қызметкерлермен жұмыс және құжат айналымы басқармасының басшысы М.М. Разах – барлық қызметкерлерді осы бұйрықпен таныстырсын.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Бас директордың у.м.а.

Д. Тажединов

№ 199-0
от 12.10.2022 г.

Об утверждении Инструкции по противодействию коррупции и коммерческому подкупу работников

В соответствии со статьями 9 и 23 Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции», **ПРИКАЗЫВАЮ:**

1. Утвердить Инструкцию по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников РГП «Национальный центр геодезии и пространственной информации» Комитета геодезии и картографии Министерства цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан.

2. Руководителю управления по работе с персоналом и документообороту Разах М.М. – ознакомить всех работников с настоящим приказом.

3. Контроль за исполнением настоящего приказа оставляю за собой.

4. Настоящий приказ вступает в силу со дня подписания.

Вр.и.о. генерального директора

Д. Тажединов

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЦИФРЛЫҚ ДАМУ, ИННОВАЦИЯЛАР ЖӘНЕ
АЭРОҒАРЫШ ӨНЕРКӘСІБІ МИНИСТРЛІГІ ГЕОДЕЗИЯ ЖӘНЕ КАРТОГРАФИЯ
КОМИТЕТІНІҢ "ҰЛТТЫҚ ГЕОДЕЗИЯ ЖӘНЕ КЕҢІСТІКТІК АҚПАРАТ ОРТАЛЫҒЫ"
ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК
КӘСПОРНЫНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

БЕКІТІЛДІ

"Ұлттық геодезия және кеңістіктік
ақпарат орталығы" ШЖҚ РМК
Бас директордың бұйрығымен
" _____ " _____ 2022ж № _____

**Сыбайлас жемқорлыққа және қызметкерлерге коммерциялық пара беруге
қарсы іс-қимыл жөніндегі
нұсқаулық
СҚМЖ Н 03.22
(алғаш рет енгізілді)**

№ _____ дана

Астана қаласы 2022 жыл

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 2-бет

Келісу парағы

ӘЗІРЛЕГЕН:

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

КЕЛІСІЛГЕН:

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

лауазым	қолы	«__»__ 20_ж тегі, инициалдары
---------	------	----------------------------------

Өзгерістерді тіркеу парағы

№ өзгеріс	Өзгеріс мерзімі	Өзгерістермен беттер	Жауаптының қолы

1 Қолдану саласы

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 4-бет

1.1 Осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасы цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі геодезия және картография комитетінің "Ұлттық геодезия және кеңістіктік ақпарат орталығы" ШЖҚ РМК (бұдан әрі - Кәсіпорын) қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындағанда іс-қимыл тәртібін белгілейді.

1.2 Осы құжат Кәсіпорынның барлық құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды адамдарының танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

1.3 Осы нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажетті болып табылады және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауы тиіс.

2 Нормативтік сілтемелер

2.1 Осы нұсқаулықты әзірлеу кезінде мынадай нормативтік құжаттар пайдаланылды:

ISO 37001: 2016 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйелері. Қолдану талаптары мен нұсқаулығы, 8.7 және 8.9 тармақтар.

3 Терминдер мен анықтамалар

3.1 Нұсқаулықта қолданылатын терминдер мен анықтамалар:

Сыбайлас жемқорлық жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген адамдардың, лауазымды тұлғалардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы өздері үшін мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында заңсыз пайдалануы немесе үшінші тұлғаларға, сол сияқты осы тұлғаларға игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы пара беру.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 5-бет

бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою жөніндегі қызметі.

Коммерциялық пара беру коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын тұлғаға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын тұлғаның мүддесі үшін қызметі бойынша жалпы қамқорлығы немесе жол бергені үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету.

Лауазымды тұлға квазимемлекеттік сектор субъектілерінде ұйымдық - өкімдік немесе әкімшілік - шаруашылық функцияларды орындайтын функцияларды тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша жүзеге асыратын тұлға.

Мүдделер қақтығысы жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғалардың, оларға теңестірілген тұлғалардың, лауазымды тұлғалардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін.

Пара мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлға не оған теңестірілген адам немесе жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын тұлға не лауазымды тұлға, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды тұлғасы жеке өзі немесе делдал арқылы алатын ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүліктер, мүлікке құқық немесе мүліктік сипаттағы пайда.

Пара алу адамның пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың заңды мүдделеріне нұқсан келтіруі

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 6-бет

мүмкін іс-әрекеттер жасау қатерімен пара талап етуі не ол құқық қорғау мүдделері үшін зиянды салдардың алдын алу мақсатында пара беруге мәжбүр болатын жағдайларды қасақана жасауы.

3.2 Нұсқаулықтың мәтіні бойынша пайдаланылатын өзге де терминдер мен қысқартулар Қазақстан Республикасының заңнамалық және нормативтік құжаттарында бекітілген мәнге сәйкес қолданылады.

4 Жалпы ережелер

4.1 Қазақстан Республикасында пара алу және беру жөніндегі іс-әрекеттер заңға қайшы келеді және Қылмыстық кодекс пен Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің қолданысына жатады.

Егер ақша, өзге де мүлік, материалдық қызметтер түріндегі мүліктік пайда лауазымды тұлғаның туыстары мен жақындарына оның келісімімен берілген болса не егер ол бұған қарсылық білдірмесе және өзінің қызметтік өкілеттігін пара берушінің пайдасына пайдаланса, лауазымды тұлғаның іс-әрекеті пара алу ретінде саралануы тиіс.

Қазақстан Республикасында қолданыстағы заңнамаға сәйкес пара беру және коммерциялық пара беру нысанасы ақшамен, бағалы қағаздармен және өзге де мүлікпен қатар өтеусіз көрсетілетін, бірақ төлеуге жататын мүліктік сипаттағы пайда болуы мүмкін (туристік жолдамалар беру, пәтерді жөндеу, саяжай салу және т.б.).

Мүліктік сипаттағы артықшылықтарды, атап айтқанда, берілетін мүліктің, жекешелендірілген объектілердің құнын төмендету, жалдау төлемдерін, банктік несиелерді пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелерді азайту деп түсіну керек.

Пара алу және пара беру, содан кейін бір қылмыстық модельдің екі толық жағы егер пара туралы айтатын болсақ, бұл пара алатын адам (пара алушы) және оны беретін адам (пара беруші) бар екенін білдіреді.

Пара алу - бұл ең қауіпті лауазымдық қылмыстардың бірі, әсіресе егер оны адамдар тобы жасаса немесе бопсалаумен бірге жүрсе, бұл лауазымды адамның заңды немесе заңсыз әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін артықшылықтар мен артықшылықтар алуынан тұрады.

Пара беру - лауазымды адамды заңды немесе заңсыз іс-әрекеттер (әрекетсіздік) жасауға итермелеуге не берушінің пайдасына, оның ішінде жалпы қамқорлығы немесе қызмет бабындағы попыласы үшін қандай да бір артықшылықтар беруге, алуға бағытталған қылмыс.

4.2 Пара заттары болуы мүмкін:

1) заттар, ақша, оның ішінде: валюта, банктік чектер және бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бұйымдар, автомашиналар, Тамақ

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 7-бет

өнімдері, бейнетехника, тұрмыстық аспаптар және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, саяжайлар, гараждар, жер учаскелері және басқа да жылжымайтын мүлік;

2) артықшылықтары: емдеу, жөндеу және құрылыс жұмыстары, санаторийлер мен туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауық және басқа шығындарды ақысыз немесе арзан бағамен төлеу.

3) параның жабық нысаны - қарызға немесе жоқ қарызды өтеу түріндегі банктік несие, төмен бағамен сатып алынған тауарларға ақы төлеу, тауарларды жоғары бағамен сатып алу, пара алушыға, оның туыстарына, достарына жалақы төлеу арқылы жалған еңбек шарттарын жасасу, жеңілдікпен несие алу, дәрістер, мақалалар мен кітаптар үшін алымдарды көбейту, "кездейсоқ" Казинода ұтып алу, қарызды кешіру, жалдау ақысын азайту, несие бойынша пайыздық мөлшерлемені арттыру және т. б.

4.3 Мүдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу туралы шектеулерді, тыйымдар мен талаптарды, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында өтініштер туралы жалдаушының (жұмыс берушінің) өкілін хабардар ету туралы міндеттемені, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды. Айта кету керек, кейбір сөздерді, өрнектерді және қимылдарды басқалар пара беру туралы өтініш (кеңес) ретінде қабылдауы мүмкін.

Мұндай өрнектерге мыналар жатады, мысалы:

- "Мәселені шешу қиын, бірақ мүмкін";
- "Рақметті нанға жаға алмайсың";
- "Келісейік";
- "Күшті дәлелдер қажет";
- "Параметрлерді талқылау керек";
- "Ал, біз не істейміз?" және т. б.

4.4 Ұйымдардың өкілдерімен және азаматтармен, әсіресе шенеуніктердің шешімдері мен іс-әрекеттеріне байланысты белгілі бір тақырыптарды талқылау пара беру туралы өтініш ретінде де қабылдануы мүмкін.

Мұндай тақырыптардың қатарына, мысалы:

- жалақының төмен деңгейі және белгілі бір қажеттіліктерді іске асыруға ақшалай қаражаттың жетіспеушілігі;
- белгілі бір мүлікті сатып алуға, сол немесе басқа қызметті алуға, туристік сапарға шығуға деген ұмтылыс;
- лауазымды тұлғаның туыстарында жұмыстың болмауы;
- лауазымды тұлғаның балаларының білім беру мекемелеріне түсу қажеттілігі және т. б.

4.5 Шенеуніктен шығатын белгілі бір ұсыныстар, әсіресе егер олар ұйымдардың өкілдеріне және пайдасы олардың шешімдері мен әрекеттеріне байланысты азаматтарға бағытталған болса, пара беру туралы өтініш ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл мұндай ұсыныстар жақсы ниетпен айтылған және

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 8-бет

шенеуніктің жеке пайдасына ешқандай қатысы жоқ болған жағдайда да мүмкін. Мұндай сөйлемдерге, мысалы, жатады:

- 1) лауазымды тұлғаға және (немесе) оның туыстарына жеңілдік беруге;
- 2) анықталған бұзушылықтарды жою, мемлекеттік келісімшарт шеңберінде жұмыстарды орындау, қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және (немесе) сарапшылардың қызметтерін пайдалануға;
- 3) нақты қайырымдылық қорына ақша салу;
- 4) нақты спорт командасын қолдау және т. б.

Сыбайлас жемқорлыққа бағытталған және коммерциялық пара берудің ықтимал жағдайлары, сондай-ақ этика мен мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар.

4.6 Арандатушылық:

Қызметке жүгінген азаматтар, бөлімшенің қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тарапынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

- 1) келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- 2) келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, ешқандай дербес іс-қимыл жасамай, басшылыққа дереу баяндаңыз.

4.7 Пара алу:

1) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру тақырыбын қабылдауға дайын немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін асығыс мәлімдемелерге жол бермей, өте сақ, сыпайы, сыпайы болыңыз;

2) Сізге ұсынылған шарттарды (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы мен қызметтердің сипаты, пара беру мерзімдері мен тәсілдері, коммерциялық пара беру нысаны, мәселелерді шешу реттілігі) мұқият тыңдауға және дәл есте сақтауға міндетті;

3) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге ауыстыруға тырысыңыз және келесі кездесуге жақсы таныс орын ұсыныңыз;

4) өзіңіз үшін әңгімеге бастама көтермеңіз, көбірек "кездесуге жұмыс жасаңыз", сұхбаттасушыға "сөйлеуге" мүмкіндік беріңіз, сізге мүмкіндігінше көп ақпарат беріңіз;

5) егер сіз пара беруге немесе коммерциялық пара беруге келіссеңіз мәселеңізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;

6) егер сізде диктофон болса, пара және / немесе коммерциялық пара беру туралы ұсынысты (жасырын) жазуға тырысыңыз;

7) осы факті туралы жоғары тұрған басшылыққа және Комплаенс қызметке қызметтік жазба түрінде баяндау;

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 9-бет

8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға не 1424 Call-орталығына дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлау.

4.8 Мүдделер қақтығысы:

- 1) мүдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігіне мұқият қарау;
- 2) мүдделер қақтығысының туындауының кез келген мүмкіндігіне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдауға;
- 3) туындаған мүдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы Сіз білген бойда өзінің тікелей басшысын жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті;
- 4) тікелей басшының келісімі бойынша туындаған мүдделер қақтығысын еңсеру жөнінде шаралар қабылдауға;
- 5) мүдделер қақтығысының тарабы болып табылатын қызметкердің қызметтік жағдайын оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетуге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуына дейін өзгертуге;
- 6) қызметтік әдеп пен мінез-құлыққа қойылатын талаптарды сақтау, сондай-ақ мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі комиссия құруға құқылы.

Әр адам өз шешімін таңдауда еркін. Бірақ еркін тұлға ретінде ол қылмыстың жазалануы керек екенін түсінбеуі мүмкін емес,.

5 Сыбайлас жемқорлық әрекетін жасады деген күдік туындаған кезде қызметкердің іс-қимыл тәртібі

5.1 Өз қалауыңыз бойынша сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүгіне аласыз.

5.2 Сыбайлас жемқорлық сипаттағы құқық бұзушылық туралы хабарлау нысандарының бірі анонимді өтініш болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші анонимділікке байланысты жауап алуға сене алмаса да, ал қылмыс туралы анонимді өтініштің өзі, мұндай өтініште дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы мәліметтер болған жағдайларды қоспағанда, қылмыстық іс қозғауға себеп бола алмайды.

5.3 Параны бопсалау жағдайында Сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, Сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы өтініш жазуыңыз керек, онда дәл көрсетініз:

- 1) лауазымды адамдардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің атауы) Сізден пара алады немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара беруге итермелейді;
- 2) бопсаланатын параның (пара берудің) сомасы мен сипаты қандай;

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 10-бет

3) қандай нақты әрекеттер (немесе әрекетсіздік) үшін Сізден пара алады немесе коммерциялық пара алады;

4) қай уақытта, қай жерде және қалай тікелей пара беру керек немесе коммерциялық пара беру жүзеге асырылуы керек.

6 Сыбайлас жемқорлық жағдайындағы қызметкерлердің іс-қимыл алгоритмі

6.1 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгінумен қатар қызметкерлер осы Нұсқаулыққа сәйкес Кәсіпорын басшылығын және Комплаенс қызметін хабардар ету жөнінде шаралар қабылдауы тиіс.

6.2 Кәсіпорынның бекітілген ұйымдық құрылымына сәйкес сыбайлас жемқорлық қылмыстар мен сыбайлас жемқорлық белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе соқтығысқан жағдайда барлық қызметкерлердің іс-әрекеттерінің келесі алгоритмі әзірленді:

1) Комплаенс қызметінің қызметкері сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органға хабарлауға тиіс.

2) Бас директордың орынбасарлары, құрылымдық бөлімшелердің басшылары Кәсіпорынның бас директорына есеп береді, филиалдардың директорлары бас директорға және Комплаенс қызметінің басшысына хабарлауы тиіс.

3) Кәсіпорын қызметкерлері Кәсіпорын бас директорының жетекшілік ететін орынбасарына, ал филиал қызметкерлері мен филиал директорларының орынбасарлары Кәсіпорын филиалының директорына хабарлауы тиіс және Комплаенс қызметінде хабарлауға міндетті.

Бұл ретте, қызметкерлер мүмкіндігінше өз дәлелдері бойынша дәлелдемелік базаны (куәгерлер, құжаттар, хат-хабарлар, оның ішінде мессенджерлер, аудио және бейне материалдар және т. б. арқылы) ұсынады және оны алгоритмге сәйкес уәкілетті органға және жоғары тұрған басшылыққа береді.

7 Басшылардың, қарамағындағылардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін жауаптылығы

7.1 Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшейту мақсатында қарамағындағылар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған және олардың кінәсі сотта дәлелденген лауазымды адамдар мен құрылымдық бөлімшелер басшыларының дербес жауапкершілігін білдіретін норма көзделген.

7.2 Тәртіптік жауапкершілік мыналарды қамтиды:

1) ескертулер;

2) сөгіс;

3) қатаң сөгіс;

4) еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу.

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және қызметкерлерге коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулық	Редакция 1
	СҚМЖ Н 03.22ж	12 беттен 11-бет

7.3 Лауазымды тұлғалар оның тікелей бағыныстысына қатысты заңды күшіне енген соттың айыптау үкімі болған кезде жұмыстан шығаруға өтініш беруі немесе ақталмайтын негіздер бойынша (рақымшылық жасау, белсенді өкіну, тараптардың татуласуы және т.б.) қылмыстық істі тоқтату туралы шешім қабылдауы тиіс.

Жұмыстан босату туралы өтініш басшыны қызметке тағайындаған жауапты адамға беріледі. Жұмыстан босату және тәртіптік жаза қолдану туралы шешім қабылдау басшыны осы лауазымға тағайындаған адамның құзыреті болып табылады.

Жұмыстан босату туралы өтініш беру мерзімі 10 күнтізбелік күнді құрайды. Тікелей бағыныштылық Кәсіпорынның ұйымдық құрылымында және Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатында анықталады.

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ
РЕСПУБЛИКАНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ НА ПРАВЕ
ХОЗЯЙСТВЕННОГО ВЕДЕНИЯ "НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И
ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ" КОМИТЕТА ГЕОДЕЗИИ И КАРТОГРАФИИ
МИНИСТЕРСТВА ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ, ИННОВАЦИЙ И АЭРОКОСМИЧЕСКОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

УТВЕРЖДЕНО

Приказом Генерального директора
РГП на ПХВ "Национальный центр
геодезии и пространственной
информации"

от « _____ » _____ 2022г № _____

**Инструкция по противодействию коррупции
и коммерческого подкупа работников
СМПК И 03.22
(вводится впервые)**

Экз.№ _____

город Астана 2022 год

Лист согласования

РАЗРАБОТАЛ:

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

СОГЛАСОВАНО:

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

_____ «__»____ 20__г
должность подпись фамилия, инициалы

Лист регистрации изменений

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 4 из 12

1.1 Настоящая Инструкция по противодействию коррупции и коммерческому подкупу работников (далее - Инструкция) РГП на ПХВ "Национальный центр геодезии и пространственной информации" Комитета геодезии и картографии Министерства цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан (далее - Предприятие) устанавливает порядок действий работников в случае возникновения ситуации коррупционного характера.

1.2 Настоящий документ является обязательным для ознакомления и применения всеми структурными подразделениями и должностными лицами Предприятия.

1.3 Приведённые в настоящей Инструкции требования являются минимально необходимыми и не должны рассматриваться как исчерпывающие и/или ограничивающие для конкретного случая.

2 Нормативные ссылки

2.1 При разработке настоящей Инструкции использованы следующие нормативные документы:

ISO 37001: 2016 Системы менеджмента противодействия коррупции. Требования и руководство по применению, п.п 8.7 и 8.9.

3 Термины и определения

3.1 Термины и определения, используемые в Инструкции:

Коррупция — незаконное использование лицами, занимающими ответственную государственную должность, лицами, уполномоченными на выполнение государственных функций, лицами, приравненными к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, должностными лицами своих должностных (служебных) полномочий и связанных с ними возможностей в целях получения или извлечения лично или через посредников имущественных (неимущественных) благ и преимуществ для себя либо третьих лиц, а равно подкуп данных лиц путем предоставления благ и преимуществ.

Противодействие коррупции — деятельность субъектов противодействия коррупции в пределах своих полномочий по предупреждению коррупции, в том числе по формированию антикоррупционной культуры в обществе, выявлению и устранению причин и условий,

способствующих совершению коррупционных правонарушений, а также по выявлению, пресечению, раскрытию и расследованию коррупционных правонарушений и устранению их последствий.

Коммерческий подкуп

незаконная передача лицу, выполняющему управленческие функции в коммерческой или иной организации, денег, ценных бумаг или иного имущества, а равно незаконное оказание ему услуг имущественного характера за использование им своего служебного положения, а также за общее покровительство или попустительство по службе в интересах лица, осуществляющего подкуп.

Должностное лицо

лицо, постоянно, временно или по специальному полномочию осуществляющее функции выполняющее организационно - распорядительные или административно - хозяйственные функции в субъектах квазигосударственного сектора.

Конфликт интересов

противоречие между личными интересами лиц, занимающих ответственную государственную должность, лиц, уполномоченных на выполнение государственных функций, лиц, приравненных к ним, должностных лиц и их должностными полномочиями, при котором личные интересы указанных лиц могут привести к ненадлежащему исполнению ими своих должностных полномочий.

Взятка

получаемые лицом, уполномоченным на выполнение государственных функций, либо приравненным к нему лицом, или лицом, занимающим ответственную государственную должность, либо должностным лицом, а равно должностным лицом иностранного государства или международной организации лично или через посредника деньги, ценные бумаги, иные имущества, права на имущество или выгоды имущественного характера.

Вымогательство взятки

требование лицом взятки под угрозой совершения действий, которые могут причинить ущерб законным интересам взяткодателя или представляемых им лиц,

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 6 из 12

либо умышленное создание таких условий, при которых он вынужден дать взятку с целью предотвращения вредных последствий для правоохраняемых интересов.

3.2 Иные термины и сокращения, используемые по тексту Инструкции, применяются в соответствии со значением, закрепленном в законодательных и нормативных документах Республики Казахстан.

4 Общие положения

4.1 Действия по получению и даче взятки в Республике Казахстан противозаконны и подпадают под действие Уголовного кодекса и Кодекса об административных правонарушениях.

В случае если имущественные выгоды в виде денег, иных имущества, оказания материальных услуг предоставлены родным и близким должностного лица с его согласия либо если он не возражал против этого и использовал свои служебные полномочия в пользу взяткодателя, действия должностного лица следует квалифицировать как получение взятки.

В соответствии с действующим в Республики Казахстан законодательством предметом взятки и коммерческого подкупа наряду с деньгами, ценными бумагами и иным имуществом могут быть выгоды имущественного характера, оказываемые безвозмездно, но подлежащие оплате (предоставление туристических путевок, ремонт квартиры, строительство дачи и т.п.).

Под выгодами имущественного характера следует понимать, в частности, занижение стоимости передаваемого имущества, приватизируемых объектов, уменьшение арендных платежей, процентных ставок за пользование банковскими ссудами.

Получение взятки и дача взятки, то две исчерпывающие стороны одной преступной модели если речь идет о взятке, это значит, что есть тот, кто получает взятку (взяткополучатель) и тот, кто ее дает (взяткодатель).

Получение взятки – одно из самых опасных должностных преступлений, особенно если оно совершается группой лиц или сопровождается вымогательством, которое заключается в получении должностным лицом преимуществ и выгод за законные или незаконные действия (бездействие).

Дача взятки – преступление, направленное на склонение должностного лица к совершению законных или незаконных действий (бездействия), либо предоставлению, получению каких-либо преимуществ в пользу дающего, в том числе за общее покровительство или попустительство по службе.

4.2 Предметами взятки могут быть:

1) предметы, деньги, в том числе: валюта, банковские чеки и ценные бумаги, изделия из драгоценных металлов и камней, автомашины, продукты

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 7 из 12

питания, видеотехника, бытовые приборы и другие товары, квартиры, дачи, загородные дома, гаражи, земельные участки и другая недвижимость;

2) выгоды: лечение, ремонтные и строительные работы, санаторные и туристические путевки, поездки за границу, оплата развлечений и других расходов безвозмездно или по заниженной стоимости.

3) завуалированная форма взятки - банковская ссуда в долг или под видом погашения несуществующего долга, оплата товаров, купленных по заниженной цене, покупка товаров по завышенной цене, заключение фиктивных трудовых договоров с выплатой зарплаты взяточнику, его родственникам, друзьям, получение льготного кредита, завышение гонораров за лекции, статьи, и книги, «случайный» выигрыш в казино, прощение долга, уменьшение арендной платы, увеличение процентных ставок по кредиту и т.д.

4.3 Важно соблюдать ограничения, запреты и требования о предотвращении или о регулировании конфликта интересов, обязанность об уведомлении представителя нанимателя (работодателя) об обращениях в целях склонения к совершению коррупционных правонарушений, иные обязанности, установленные в целях противодействия коррупции. Следует отметить, что некоторые слова, выражения и жесты могут быть восприняты окружающими как просьба (намек) о даче взятки.

К таким выражениям относятся, например:

- «Вопрос решить трудно, но можно»;
- «Спасибо на хлеб не намажешь»;
- «Договоримся»;
- «Нужны более веские аргументы»;
- «Нужно обсудить параметры»;
- «Ну, что делать будем?» и т.д.

4.4 Обсуждение определённых тем с представителями организаций и гражданами, особенно с теми из них, чья выгода зависит от решений и действий должностных лиц, может также восприниматься как просьба о даче взятки.

К числу таких тем относятся, например:

- низкий уровень заработной платы и нехватка денежных средств на реализацию тех или иных нужд;
- желание приобрести то или иное имущество, получить ту или иную услугу, отправиться в туристическую поездку;
- отсутствие работы у родственников должностного лица;
- необходимость поступления детей должностного лица в образовательные учреждения и т.д.

4.5 Определённые исходящие от должностного лица предложения, особенно если они адресованы представителям организаций и гражданам, чья выгода зависит от их решений и действий, могут восприниматься как просьба о даче взятки. Это возможно даже в том случае, когда такие предложения продиктованы

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 8 из 12

благими намерениями и никак не связаны с личной выгодой должностного лица. К числу таких предложений относятся, например, предложения:

- 1) предоставить должностному лицу и (или) его родственникам скидку;
- 2) воспользоваться услугами конкретной компании и (или) экспертов для устранения выявленных нарушений, выполнения работ в рамках государственного контракта, подготовки необходимых документов;
- 3) внести деньги в конкретный благотворительный фонд;
- 4) поддержать конкретную спортивную команду и т.д.

Возможные ситуации коррупционной направленности и коммерческого подкупа, а также рекомендации по правилам этики и поведения.

4.6 Провокации:

Во избежание возможных провокаций со стороны обратившихся за услугой граждан, должностных лиц, осуществляющих проверку деятельности подразделения:

- 1) не оставлять без присмотра служебные помещения, в которых находятся посетители, и личные вещи (одежда, портфели, сумки и т. д.);
- 2) в случае обнаружения после ухода посетителя на рабочем месте или в личных вещах каких-либо посторонних предметов, не предпринимая никаких самостоятельных действий, немедленно доложить руководству.

4.7 Вымогательство взятки:

1) вести себя крайне осторожно, вежливо, без заискивания, не допуская опрометчивых высказываний, которые могли бы трактоваться либо как готовность, либо как категорический отказ принять предмет взятки и/или коммерческого подкупа;

2) внимательно выслушать и точно запомнить предложенные Вам условия (размеры сумм, наименование товаров и характер услуг, сроки и способы передачи взятки, форма коммерческого подкупа, последовательность решения вопросов);

3) постараться перенести вопрос о времени и месте передачи предмета взятки и/или коммерческого подкупа до следующей беседы и предложить хорошо знакомое Вам место для следующей встречи;

4) не берите инициативу в разговоре на себя, больше «работайте на прием», позволяйте собеседнику «выговориться», сообщить Вам как можно больше информации;

5) поинтересуйтесь о гарантиях решения Вашего вопроса в случае Вашего согласия дать взятку или совершить коммерческий подкуп;

6) при наличии у Вас диктофона постараться записать (скрытно) предложение о предмете взятки и/или коммерческого подкупа;

7) доложить о данном факте в виде служебной записки вышестоящему руководству и Комплаенс службу;

8) обратиться с письменным или устным сообщением о готовящемся преступлении в уполномоченный орган по противодействию коррупции либо в **Call-центр 1424.**

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 9 из 12

4.8 Конфликт интересов:

- 1) внимательно относиться к любой возможности конфликта интересов;
- 2) принимать меры по недопущению любой возможности возникновения конфликта интересов;
- 3) в письменной форме уведомить своего непосредственного руководителя о возникшем конфликте интересов или о возможности его возникновения, как только Вам станет об этом известно;
- 4) принять меры по преодолению возникшего конфликта интересов по согласованию с непосредственным руководителем;
- 5) изменить служебные положения работника, являющегося стороной конфликта интересов, вплоть до его отстранения от исполнения служебных обязанностей в установленном порядке, и (или) в отказе его от выгоды, явившейся причиной возникновения конфликта интересов;
- 6) образовать комиссию по соблюдению требований к служебной этике и поведению, а также для урегулирования конфликтов интересов.

Каждый человек свободен в выборе своего решения. Но, как свободная личность, он не может не осознавать, что преступление должно быть наказано.

5 Порядок действий работника при появлении подозрений в совершении коррупционного действия

5.1 По своему усмотрению Вы можете обратиться с устным или письменным заявлением в уполномоченный орган по противодействию коррупции или в **Call-центр 1424**.

5.2 Одной из форм сообщения о правонарушении коррупционного характера является анонимное обращение. Хотя в этом случае заявитель не может ввиду анонимности рассчитывать на получение ответа, а само анонимное обращение о преступлении не может служить поводом для возбуждения уголовного дела, за исключением случаев, когда в таком обращении содержатся сведения о готовящихся или совершенных уголовных правонарушениях.

5.3 В случае вымогательства взятки Вам нужно обратиться в уполномоченный орган по противодействию коррупции и написать заявление о факте вымогательства у Вас взятки или коммерческого подкупа, в котором точно указать:

- 1) кто из должностных лиц (фамилия, имя, отчество, должность, наименование учреждения) вымогает у Вас взятку или кто из представителей коммерческих структур толкает Вас на совершение подкупа;
- 2) какова сумма и характер вымогаемой взятки (подкупа);
- 3) за какие конкретно действия (или бездействие) у Вас вымогают взятку или совершается коммерческий подкуп;
- 4) в какое время, в каком месте и каким образом должна произойти непосредственная дача взятки или должен быть осуществлен коммерческий подкуп.

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 10 из 12

6 Алгоритм действий работников при ситуации коррупционного характера

6.1 Наряду с обращением в уполномоченный орган по противодействию коррупции работники в соответствии с данной инструкцией должны принять меры по уведомлению руководства Предприятия и Комплаенс службы.

6.2 В соответствии с утвержденной организационной структурой Предприятия разработан следующий алгоритм действия всех работников на случаи при выявлении и/или столкновении с коррупционными преступлениями и ситуациями с признаками коррупционного характера:

1) Работник Комплаенс службы должен сообщить в Уполномоченный государственный орган по противодействию коррупции.

2) Заместители Генерального директора, руководители структурных подразделений подотчётны Генеральному директору Предприятия, директора филиалов должны сообщить Генеральному директору и руководителю Комплаенс службы.

3) Работники Предприятия должны сообщить курирующему заместителю генерального директора Предприятия, а работники филиалов и заместители директоров филиалов должны сообщить директору филиала Предприятия, и обязаны сообщить в Комплаенс службе.

При этом, работники по мере возможности предоставляют доказательную базу по своим доводам (свидетели, документы, переписка, в том числе посредством мессенджеров, аудио и видео материалы и т.д.) и передают его как в уполномоченный орган и вышестоящему руководству согласно алгоритму.

7 Ответственность руководителей, за коррупционное правонарушение подчиненных

7.1 В целях усиления мер, направленных на предупреждение коррупции, предусмотрена норма, подразумевающая персональную ответственность должностных лиц и руководителей структурных подразделений, чьи подчиненные совершили коррупционное правонарушение и их вина доказана в суде.

7.2 Дисциплинарная ответственность предполагает вынесение:

- 1) замечания;
- 2) выговора;
- 3) строгого выговора;
- 4) расторжение трудового договора по инициативе работодателя по основаниям, предусмотренным Трудовым кодексом.

7.3 Должностные лица должны подавать заявление на увольнение при наличии вступившего в законную силу обвинительного приговора суда в отношении его непосредственного подчиненного или принятие решения о

 QAZGEODEZIA <small>РГП «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ГЕОДЕЗИИ И ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИИ»</small>	Инструкция по противодействию коррупции и коммерческого подкупа работников	Редакция 1
	СМПК И 03.22г	стр. 11 из 12

прекращении уголовного дела по не реабилитирующим основаниям (амнистия, деятельное раскаяние, примирение сторон и др.).

Заявление на увольнение подается ответственному лицу, назначившему руководителя на должность. Принятие решения об увольнении и вынесения дисциплинарного взыскания является прерогативой лица, назначившего руководителя на данную должность.

Срок, подачи заявления об увольнении составляет 10 календарных дней.

Непосредственная подчиненность определена в Организационной структуре Предприятия и Политике противодействия коррупции Предприятия.

Лист ознакомления

№ п/п	Должность	Фамилия, инициалы	Дата ознакомления	Подпись

